

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

16 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

NICOLAEV Ghenadie
PITIC Mariana
DRUȚĂ Ion

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Stratan Igor în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Bălți din 19 octombrie 2016 în cauza penală privindu-l pe

OSOIAN Cristian Vladimir, născut la XXX,
originar și domiciliat în XXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță:

30.01.2014 – 24.03.2014;

Instanța de apel:

1) 24.04.2014 – 02.07.2014;

2) 19.01.2015 – 25.11.2015;

3) 13.07.2016 – 19.10.2016;

Instanța de recurs:

1) 28.08.2014 – 16.12.2014;

2) 04.03.2016 – 21.06.2016;

3) 19.01.2017 – 16.02.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 24 martie 2014, adoptată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Osoian C. a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani. În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 2 ani.

Acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate, Muntean D., privind încasarea prejudiciului moral în cuantum de 500000 lei și a celui material în sumă de 172517 lei, a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond, *in fapt*, a constatat că, la 05 decembrie 2012, aproximativ la ora 14.20, Osoian C., aflîndu-se la volanul automobilului de model Seat Inca, n/î FL AN 407 și avîndu-l în calitate de pasager pe minorul XXX pe

bancheta din față, deplasându-se pe str. Ștefan cel Mare, mun. Bălți cu viteză mărită, în apropierea imobilului nr. 125, nefiind atent la partea carosabilă, neținând cont de condițiile climaterice, de faptul că carosabilul era umed, încălcând grosolan cerințele art. 45 alin. (1) RCR, conform căruia conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere care ar permite să prevadă situațiile periculoase, starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; situația rutieră; art. 45 alin. (2) RCR, conform căruia, în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului; art. 47 alin. (1) RCR, conform căruia limitele maxime de viteză a vehiculelor pe drumurile publice sunt în localități - 50 km/h; a pierdut controlul volanului ieșind pe contrasens și ulterior pe acostamentul din stînga, unde s-a ciocnit în partea din spate a autovehiculului de model Iveco Eurocargo 75E15, n/î AG10WHJ. În urma accidentului rutier produs, pasagerului minor XXX i-au fost cauzate vătămări corporale grave, soldate cu decesul lui pe loc.

În ședința de judecată, prin înscris autentic inculpatul a recunoscut vina și săvârșirea faptei indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecarea cauzei să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, fără a cerceta noi probe.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, *încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcarea care a provocat din imprudență decesul unei persoane.*

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în privința lui Osoian C. în termenul și modul prevăzut de art. 401-402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apeluri de către procuror și avocatul Rusnac A. în numele succesoriului legal al părții vătămate, Muntean D.

3.1. Procurorul a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Osoian C. să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de 3 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip deschis și cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani și cu admiterea acțiunii civile înaintate de Muntean D., invocînd în argumentare că raportat la gravitatea infracțiunii comise de Osoian C. și avînd în vedere urmările grave survenite în urma accidentului rutier - decesul pasagerului XXX, pedeapsa aplicată inculpatului nu-și va atinge scopul, instanța neîntemeiat a dispus suspendarea condiționată a executării acesteia.

3.2. Avocatul Rusnac A. acționînd în numele succesoriului legal al părții vătămate, Muntean D., prin care a solicitat casarea sentinței în latura stabilirii pedepsei și în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră sub formă de închisoare și să fie admisă integral acțiunea civilă înaintată,

invocând în argumentare că:

- prima instanță nu a luat în considerație motivele invocate de apărare, nu a apreciat just probele, care confirmă că inculpatul merită o pedeapsă mai aspră decât cea stabilită de instanța de fond;

- la stabilirea pedepsei nu s-a ținut seama în deplină măsură de caracterul și gradul de pericolului social al infracțiunii comise, de circumstanțele săvârșirii acesteia, fiindu-i stabilită inculpatului o pedeapsă prea blândă;

- prima instanță ilegal a lăsat spre soluționare în ordine civilă acțiunea civilă înaintată, deoarece examinarea acesteia în ordine civilă va dura un timp mai îndelungat și vor suporta încă un șir de cheltuieli suplimentare. Instanța în sentință nici nu a indicat că a fost înaintată acțiune civilă în cadrul dosarului penal, nu a motivat nici printr-o frază de ce e necesar să fie lăsată spre soluționare în ordine civilă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 iulie 2014, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința fără modificări.

5. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că prima instanță a aplicat inculpatului o pedeapsă corespunzătoare caracterului și gradului de pericol social al infracțiunii comise, personalității inculpatului, care nu are antecedente penale, este caracterizat pozitiv la locul de trai, precum și faptului conlucrării cu organul de urmărire penală în vederea stabilirii adevărului. La cererea de chemare în judecată depusă de succesorul părții vătămate, sunt anexate un șir de certificate de la SRL „Selgrina”, care nu sunt confirmate prin bonuri de casă. De asemenea, a fost prezentată o copie cu calcule, care nu poate fi considerată ca înscris autentic, deoarece nu este indicat autorul acestor înscrisuri, acestea nefiind contrasemnate. Instanța de apel a conchis că în aceste condiții este dificil de a stabili cuantumul despăgubirilor materiale convenite succesorului părții vătămate la momentul examinării cauzei. Din atare considerente, urmează a fi soluționată acțiunea civilă într-un proces civil aparte, unde se va stabili cuantumul despăgubirilor morale ce urmează a fi încasate în beneficiul succesorului părții vătămate.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către procuror și avocatul Rusnac A., în numele succesorului părții vătămate, Muntean D.

6.1. Procuror, a invocat temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală și a solicitat casarea sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie considerat condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

6.2. Avocatul Rusnac A., a indicat temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și a solicitat casarea hotărârilor adoptate de instanțele ierarhic inferioare și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră, iar acțiunea civilă să fie admisă integral.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 16 decembrie 2014, au fost admise recursurile declarate, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. Instanța de recurs ordinar a constatat că ambele instanțe nu au judecat cauza în latura civilă și în partea suspendării executării pedepsei stabilite inculpatului în condițiile legii, aplicînd neîntemeiat față de inculpat prevederile art. 90 Cod penal, în raport cu situația de fapt existentă la data condamnării lui, inadecvat și disproporțional în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvîrșite și a scopului pedepsei penale - restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea lui, cît și a altor persoane, adoptînd hotărîri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 noiembrie 2015, au fost admise apelurile declarate, casată parțial sentința Judecătorei Bălți din 24 martie 2014, cu pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Osoian C. a fost recunoscut vinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Conform art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei pe un termen de probațiune de 2 ani.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, cu încasarea de la Osoian C. în beneficiul succesorului legal al părții vătămate, Muntean D., a prejudiciului material în mărime de 129617 lei și prejudiciul moral în mărime de 30000 lei.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

10. În partea descriptivă a deciziei instanța de apel a constatat că, judecînd cauza penală în privința lui Osoian C., prima instanță a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungînd la concluzia justă privind vinovăția inculpatului Osoian C. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

În cadrul ședinței de judecată a instanței de apel au fost verificate suplimentar probele administrate la cauza penală, care confirmă vinovăția inculpatului.

Referitor la pedeapsă, care este una din laturile contestate atît de procuror, cît și de avocatul succesorului legal al părții vătămate, instanța de apel a menționat, că instanța de fond la stabilirea acesteia a ținut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei prevăzute în art. 61 alin. (2) Cod penal, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei potrivit prevederilor art.75 Cod penal.

Prima instanță a stabilit inculpatului Osoian C. o pedeapsă echitabilă faptei infracționale comise, pedeapsa corespunde împrejurărilor cauzei, normelor legale și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

Instanța de apel a atestat, că pînă la începerea cercetării judecătorești, fiind asistat de avocat, inculpatul Osoian C. a declarat personal, prin înscris autentic, că recunoaște săvîrșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Instanța de apel a menționat că prima instanță a admis procedura simplificată de judecare a cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, conform art.364¹ Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a conchis că prima instanță nu a motivat, conform prevederilor legale, oportunitatea aplicării față de inculpat a dispozițiilor art. 90 Cod penal, dispunând greșit suspendarea atât a pedepsei principale, cât și a celei complementare.

Instanța de apel a găsit neîntemeiate argumentele apelanților în partea excluderii art. 90 Cod penal și a constatat că corijarea inculpatului este posibilă și prin aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei, menționând că inculpatul și-a recunoscut vina, a comis o infracțiune din imprudență, la locul de trai se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost condamnat, că nu are observații din partea organelor administrative și de drept, sincer se căiește de cele comise, manifestă dorința de a recupera prejudiciul cauzat, că lipsesc circumstanțe agravante.

În același sens instanța de apel a reținut și faptul, că inculpatul Osoian C. la momentul comiterii acțiunii avea o vîrstă tînă, personal a avut de suferit de pe urma accidentului rutier și ca urmare s-a tratat un timp îndelungat, iar la data de 07.05.2015 a fost încadrat în grad de dezabilitate accentuat, procentul păstrat al capacității de muncă fiind de 40, fapt constatat prin certificatul de dezabilitate și capacitate de muncă a CN nr. 111058, eliberat de Consiliul Național pentru Determinarea Dezabilității și Capacității de Muncă, Consiliul Fălești, în baza raportului nr.649 din 07.05.2015.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că în astfel de circumstanțe este neîntemeiată solicitarea invocată în apelurile declarate referitor la stabilirea inculpatului a celei mai aspre pedepse sub formă de închisoare cu executarea ei reală, cînd se prevăd și alte categorii de pedeapsă, iar interdicții de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal, nu s-au constatat și că pedeapsa dată va asigura scopurile pedepsei, pedeapsa pe care instanța de apel o consideră echitabilă faptei infracționale săvîrșite și fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și care va atinge scopul de corectare și reeducare a vinovatului. La stabilirea pedepsei instanța de apel a ținut cont și de prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Cu referire la latura civilă, instanța de apel a conchis că există temei legal pentru casarea sentinței atacate în latura civilă, cu încasarea de la inculpatul Osoian C. în beneficiul succesorului legal al părții vătămate, Muntean D., a prejudiciului material în sumă de 129617 lei și prejudiciului moral în sumă de 30000 lei. La fel, instanța de apel a menționat că temeiul și volumul acțiunii civile în partea recuperării prejudiciului material în sumă de 172517 lei, nu se dovedește deplin prin probele prezentate și administrate, astfel mărimea pagubei materiale solicitate de succesorul victimei nu a fost dovedit nici în cadrul ședinței instanței de apel, fiind prezentate materiale confirmatoare referitor la prejudiciul material suportat în sumă de 151617 lei.

În aceste condiții, avînd în vedere, că inculpatul pînă la momentul judecării cauzei în ordine de apel a recuperat prejudiciul în sumă de 22000 lei, fapt confirmat de avocatul succesorului legal al părții vătămate în instanța de apel, instanța de apel a dispus de a fi

încasată din contul inculpatului Osoian C. în beneficiul succesorului părții vătămate, Muntean D., suma de 129617 lei, în contul recuperării prejudiciului material suportat în legătură cu înmormântarea fiului și efectuarea obiceiurilor rituale.

Totodată, instanța a conchis că prejudiciul moral solicitat în sumă de 500000 lei, este exagerat de mari și ținând cont de faptul că a dispus și încasarea prejudiciului material prin infracțiune, a apreciat real prejudiciul moral cauzat în sumă de 30000 lei, sumă care în viziunea instanței de apel este reală ca compensare a prejudiciului moral în raport cu suferințele suportate de succesorul victimei în urma decesului copilului.

11. Ulterior, decizia instanței de apel din 25 noiembrie 2015 a fost contestată cu recursuri ordinare de către procuror și avocatul Rusnac A. în numele succesorului legal al părții vătămate, Munteanu D.

11.1. Procurorul, indicând temeiurile de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a sentinței și a deciziei instanței de apel din 25 noiembrie 2015, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Osoian C. să fie considerat condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani și cu excluderea prevederilor art. 90 Cod penal, invocând că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

- s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

- pedeapsa stabilită inculpatului este prea blîndă;

- circumstanțele invocate de instanța de apel, deși persistă în cauză sunt insuficiente pentru stabilirea pedepsei în raport cu împrejurările cauzei, fiindcă nu s-a ținut cont în deplină măsură de consecința faptei comise de inculpat, a decedat un copil minor, care era unicul copil în familie, că inculpatul nu a reacționat în mod echitabil la acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate;

- atît în sentința primei instanțe, cît și în decizia instanței de apel este indicat că impedimente legale pentru aplicarea art. 90 Cod penal, nu sunt, concluzii care sunt incorecte, or stabilirea unei atare pedepse inculpatului ar indica la ineficiența legii penale și ar duce la neatingerea scopului urmărit.

11.2. Avocatul Rusnac A. indicând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel, în latura stabilirii pedepsei și în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare și să fie încasat din contul lui prejudiciul moral în mărime de 500000 lei, invocând că:

- la stabilirea pedepsei nu s-a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale și s-a aplicat o pedeapsă prea blîndă inculpatului;

- în hotărârile enunțate se invocă faptul că inculpatul s-a căit sincer în cele comise, dar acesta de la momentul accidentului și în timpul procesului penal nu s-a apropiat de părinții decedatului să își ceară iertare;

- instanța de apel a evaluat prejudiciul moral într-o sumă prea mică, or prin fapta comisă, a fost cauzat părinților un prejudiciu moral enorm în urma decesului singurului copil din familie;

- durerea și suferințele psihice le-au cauzat o traumă de ordin psihologic, sentimentul de anxietate, stres, neliniște, perturbare a vieții și neputință, stare permanentă de frică.

12. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 21 iunie 2016 s-a respins, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către procurorul și s-a admis recursul ordinar declarat de către avocatul Rusnac A. în numele succesorului legal al părții vătămate, Muntean D., cu casarea în partea încasării daunei morale a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 noiembrie 2015 și dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

13. Judecând recursul declarat de procuror, instanța a reținut că criticile recurentului privind motivarea deciziei instanței de apel în partea menținerii suspendării condiționate a executării pedepsei cu închisoarea stabilite lui Osoian C., conform art. 90 Cod penal, precum și individualizarea pedepsei, sunt neîntemeiate și constituie o interpretare subiectivă a recurentului, deoarece în urma examinării materialelor cauzei și a conținutului sentinței și deciziei se constată că ambele instanțe ierarhic inferioare corect și-au motivat soluția în această parte, iar la aplicarea pedepsei s-a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal și de criteriile de individualizare a pedepsei penale, prevăzute de art. 75 Cod penal, fiind luate corect în considerare, gravitatea infracțiunii săvârșite, care este gravă, că inculpatul nu are antecedente penale, precum și prezența circumstanțelor atenuante căința sinceră și recunoașterea vinovăției.

Cu referire la recursul ordinar declarat de avocat în numele succesorului părții vătămate, Muntean D. s-a menționat că, pentru a evita repetări inutile, în privința criticilor recurentului în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului, cu aplicarea art. 90 Cod penal, s-a făcut trimitere la argumentele de rigoare oferite în pct. 12 a prezentei decizii, care sunt relevante și pentru dezacordul recurentului în această parte, respingându-le ca vădit neîntemeiate.

Totodată, Colegiul penal lărgit a reținut că alegațiile recurentului cu privire la motivarea deciziei instanței de apel în partea compensării prejudiciului moral se confirmă în speța dată, fiind prezentă eroarea de drept ce se încadrează în temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, - „*hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*”.

Prin urmare, instanța a menționat că în partea stabilirii quantumului prejudiciului moral instanța de apel nu a ținut cont în deplină măsură de circumstanțele speței, că în rezultatul infracțiunii comise a survenit decesul unui copil, care era unicul copil în familie, prin ce s-a provocat rudelor apropiate și în special a succesorului părții vătămate, Muntean D., care era mama decedatului, suferințe psihice enorme, nefiind respectate întocmai și prevederile art. 1423 Cod Civil, art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, care stipulează că la evaluarea quantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, pierderea

speranței în viață, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate, fără a lua în seamă unificarea practicii judiciare privind satisfacția echitabilă, potrivit căreia, conform jurisprudenței CtEDO, în cazul violării art. 2 a Convenției - dreptul la viață, de către instanțele judecătorești pot fi acordate ca satisfacție morală sume în mărime de 6000 – 30000 Euro, echivalentul în lei moldovenești.

14. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Bălți din 19 octombrie 2016 apelurile declarate au fost admise, cu casarea sentinței în latura civilă și cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care s-a dispus admiterea parțială a acțiunii civile, cu dispunerea încasării prejudiciului moral în sumă de 300000 lei din contul inculpatului în beneficiul succesorului părții vătămate.

15. În partea descriptivă a deciziei adoptate instanța de apel a menționat că, reieșind din prevederile legale incidente cauzei, în speța dată, răspunderea pentru daunele morale o poartă inculpatul, iar acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului moral înaintată de Muntean D. urmează a fi admisă, parțial.

Astfel, în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice cauzate succesorului părții vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului, prejudiciul cauzat prin infracțiune și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacerea efectivă, ținând cont de aceste împrejurări și circumstanțele individuale ale cauzei, urmărind scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei, instanța de apel a ajuns la concluzia că suma de 300.000 (trei sute mii) lei este o despăgubire echitabilă pentru daunele morale cauzate succesorului părții vătămate.

16. La 21 decembrie 2016, avocatul Stratan Ig. acționând în numele inculpatului declară recurs ordinar și solicită casarea deciziei instanței de apel din 19 octombrie 2016, în partea încasării prejudiciului moral în quantum de 300 000 lei, ca fiind neîntemeiat.

Recurentul menționează că la judecarea cauzei instanța de apel nu a ținut cont de prevederile normelor materiale, dar prin apreciere subiectivă a admis un quantum disproportionat de mare care va duce la o îmbogățire fără justă cauză a succesorului părții vătămate Muntean D. Mai mult, instanța de judecată a considerat că prejudiciul moral urmează a fi încasat doar de la inculpat însă nu a ținut cont de faptul că și șoferul camionului, care era parcat neregulamentar poartă vina în comiterea accidentului vizat și proporțional urma să fie încasat prejudiciul moral în dependență de vinovăția fiecăruia. Totodată instanța nu a ținut cont la încasarea prejudiciului moral de faptul că infracțiunea imputată inculpatului este una din imprudență și respectiv ultimul nu a dorit consecințele care au survenit.

Cel mai relevant este faptul că acțiune civilă înaintată de către succesorul părții vătămate nu este suficient de motivată în partea încasării quantumului solicitat în partea prejudiciului moral.

Mai mult, prejudiciul cauzat de un izvor de pericol sporit ca rezultat al infracțiunii se repară potrivit art. 1398 și 1410 Cod Civil iar, instanța de judecată nu și-a motivat soluția prin prisma normelor date.

17. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului depus de

avocatul Stratan Ig. în numele inculpatului menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind depus peste termen.

18. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, fără citarea părților, în baza motivelor invocate în recurs și în raport cu materialele dosarului, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, pentru următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

Din actele cauzei, se constată că avocatul Stratan Ig. declară la data de 21 decembrie 2016 recurs ordinar în numele inculpatului, prin care solicită adoptarea unei hotărâri echitabile în privința lui Osoian C., în latura civilă.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel.

Ca atare, termenul de recurs are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv, deoarece legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Potrivit dispozițiilor art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală *„în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.”*

În același context, Colegiul penal mai evidențiază că, potrivit statuărilor din practica constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, s-a notat că dacă termenul pentru introducerea unei căi de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice.

În speță, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 19 octombrie 2016, avocatul Stratan Ig. și inculpatul Osoian C. au fost prezenți la ședința dată, care s-a finalizat cu pronunțarea dispozitivului și anunțarea părților despre data pronunțării deciziei motivate, stabilite pentru 16 noiembrie 2016. (f.d. 17-18, vol. III)

Însă, cunoscînd cu certitudine despre data pronunțării deciziei integrale, la ședința din 16 noiembrie 2016 părțile nominalizate supra nu s-au prezentat pentru a lua act de hotărîrea motivată.

Ulterior, potrivit scrisorii anexate la fila dosarului 27, vol. III, Curtea de Apel a expediat în adresa părților copia deciziei motivate în privința lui Osoian C., pentru informare.

În acest context, este important de a menționa că, la pronunțarea hotărîrii integrale legea nu solicită obligatoriu prezența părților, iar pentru părțile care nu s-au prezentat la pronunțarea sentinței, se consideră că au luat cunoștință de conținutul hotărîrii motivate la data pronunțării, mai mult că hotărîrile se plasează pe portalul web al instanței de judecată, astfel devenind publice pentru toți. Călăuzitoare în acest sens este și practica

judiciară, potrivit căreia s-a statuat că neprezentarea părților, care au fost legal citate la ședința de judecată, dar care nu s-au prezentat, termenul de atac și pentru acestea oricum se calculează din momentul pronunțării hotărârii integrale.

Respectiv, urmează a se consemna că începutul termenului de atac cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, pentru inculpat și avocatul acestuia Stratan Ig. a fost la data de 17 noiembrie 2016 și a expirat la data de 19 decembrie 2016. Însă, potrivit ștampilei de pe plic, avocatul Stratan Ig. a declarat recursul ordinar la Curtea Supremă de Justiție la data de 21 decembrie 2016. (f.d.73, vol. III)

Pe cale de consecință, având în vedere cele consemnate supra, Colegiul penal reține că în speța discutată, termenul de declarare a recursului a fost omis de către recurent, din circumstanțe imputabile acestuia, iar argumentele invocate de dânsul în cererea de recurs nu vor fi preluate pentru examinare, partea fiind decăzută din dreptul de a exercita calea respectivă de atac.

Prin urmare, Colegiul penal statuează asupra soluției de inadmisibilitate a recursului ordinar depus de avocatul Stratan Ig. în numele inculpatului Osoian C., deoarece acesta este declarat peste termen.

19. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Stratan Igor în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Bălți din 19 octombrie 2016 în cauza penală privindu-l pe Osoian Cristian Vladimir, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 16 martie 2017.

Președinte

NICOLAEV Ghenadie

Judecător

PITIC Mariana

Judecător

DRUȚĂ Ion